Zaanstreek-Waterland

Voorwoord

Samen met gemeenten en samenwerkingspartners zet GGD Zaanstreek-Waterland zich in voor de gezondheid en veiligheid van onze inwoners. We werken preventief. We proberen zoveel mogelijk gezondheidsproblemen te voorkomen door bijvoorbeeld een gezonde leefstijl te promoten. Daarom brengen we de gezondheidssituatie van inwoners in kaart en adviseren we gemeenten en inwoners over hoe zij gezondheidsproblemen kunnen voorkomen. Om preventief te kunnen werken, voeren we onder andere jeugdgezondheidszorg uit. We zijn zelfs soms al voor de geboorte betrokken bij aanstaande ouders. Waar mogelijk dragen we eraan bij dat mensen regie over hun eigen gezondheid nemen.

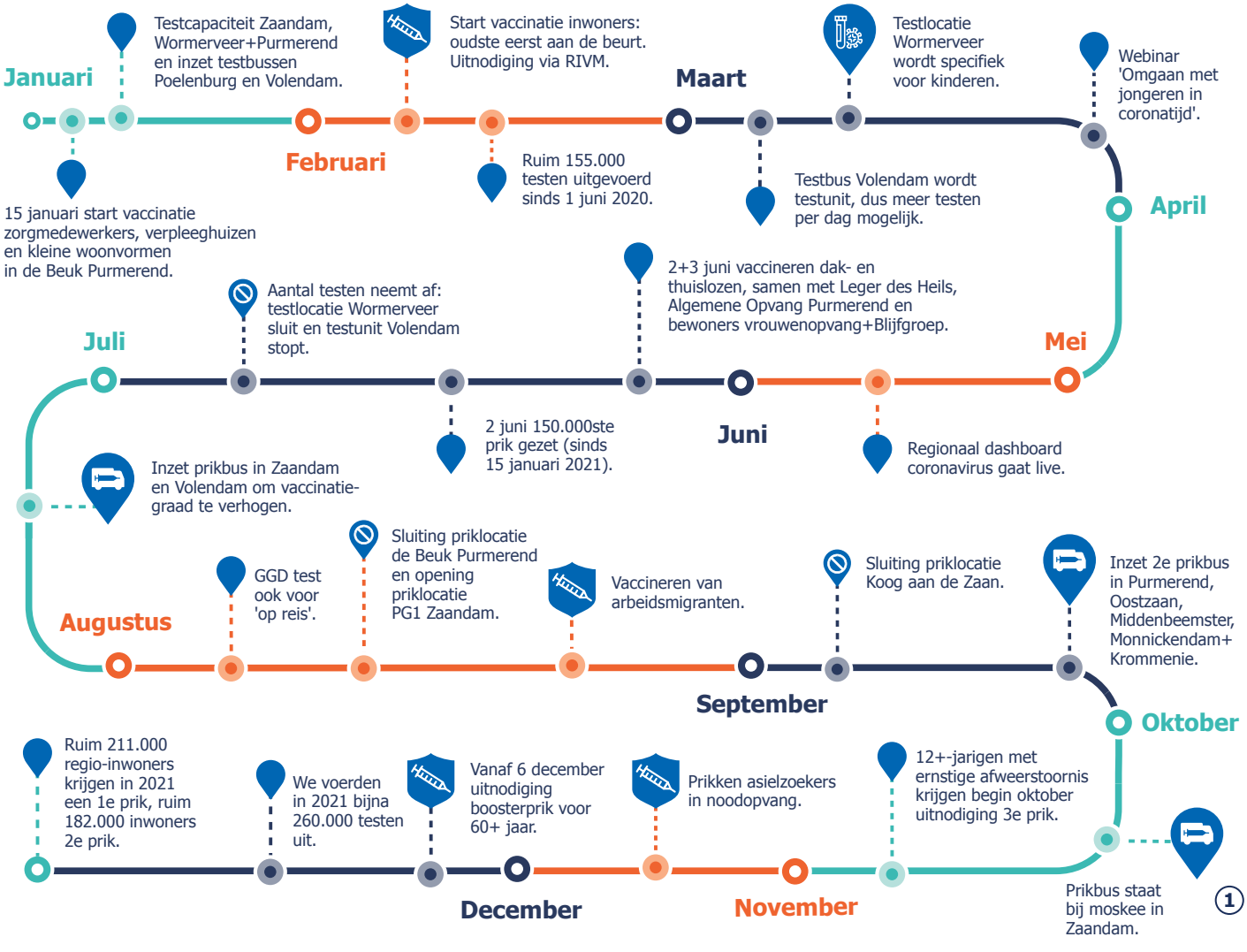
Infectieziektebestrijding staat door de aanpak van de coronapandemie enorm in de belangstelling, maar is een standaardtaak van de GGD. De grootschalige en landelijke corona-aanpak heeft een grote invloed op de reguliere diensten van GGD Zaantreek-Waterland. Maar vitale processen zoals Jeugdgezondheidszorg, opvang aan kwetsbare mensen en Veilig Thuis blijven altijd functioneren. In dit jaarverslag leest u meer over de aanpak van corona in Zaanstreek-Waterland en onze belangrijkste resultaten over 2021. Veel leesplezier!

Corona

Aanpak corona

Net als in 2020 staat 2021 in het teken van de coronapandemie. De GGD geeft adviezen, vaccineert en voert testen en bron- en contactonderzoek (BCO) uit. Aan de hand van het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames krijgt de GGD van de overheid de opdracht de test- en prikcapaciteit en het BCO uit te breiden of laat deze inkrimpen wanneer de vraag ernaar daalt. Het aantal GGD-medewerkers schommelt daardoor in de loop van het jaar en prik- en testlocaties openen of sluiten juist. De corona-uitbraak heeft in 2021 invloed op al onze reguliere diensten.

De GGD werkt nauw samen met verpleeg- en verzorgingshuizen, zorgorganisaties en ziekenhuizen, scholen, kinder-opvang-organisaties en adviseert hen over de toepassing van maatregelen. Technische Hygiëne Zorg en Medische Milieukunde werken mee aan de aanpak van de ventilatieproblematiek op scholen. Ook werkt de GGD vanuit de crisisaanpak nauw samen met de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland en organiseert samen met partners vaccinatie- en testlocaties.

Jeugdgezondheidszorg

Aantal dossiers 0-18 jaar:
60.670

3.392
huisbezoeken bij pasgeborenen

Aantal contact-momenten

30.463
0-4-jarigen

12.513
5-12-jarigen

Aantal onderzoeken op indicatie

11.777
0-18-jarigen

2.308
22-wekenprik

Infectieziektebestrijding

Ruim 95 procent van de adviesaanvragen binnen de Algemene Infectieziektebestrijding gaan over het coronavirus. Het Centrum voor Seksuele Gezondheid verricht 1.126 consulten bij cliënten met en zonder klachten. 39% van de cliënten is man en 61% vrouw. 81% van de cliënten is onder de 25 jaar. Reizigersadvisering houdt wekelijks 1 á 2 avondspreekuren voor reizigers en zakelijke reizigers. Naast de reizigerswerkzaamheden ondersteunen de medewerkers bij coronawerkzaamheden.

47.268
COVID-19

Meldingen van meldingsplichtige ziekten, waarvan:

82
Overige infecties

Vragen/adviezen & Contactonderzoek corona

141.804

Aantal afgenomen coronatesten*

258.314

288
Vragen/ adviezen

Overige infecties

80
Bron- en contactonderzoek

* Door het jaar heen varieert het aantal geteste personen en het percentage positieve testen sterk.

Top 4 meldingsplichtige infectieziekten

Invasieve pneumokokken ziekte*	17
Carbapenemase-producerende Enterobacteriaceae (CPE)	13
Hepatitis C	8
Legionellose	5

*Nieuw meldingsplichtig vanaf 2021

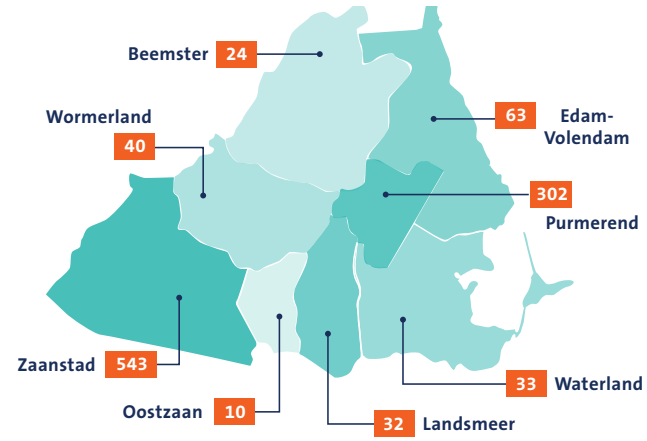
Top 3 vastgestelde soa's

- Chlamydia **156**
- Gonorroe **20**
- Syfilis **10**

Bescherming

Meldpunt & Advies Bijzondere Zorg (MABZ)

Meldingen bij MABZ

Buiten regio 66 Zwervend in regio 7

1.120 Totaal

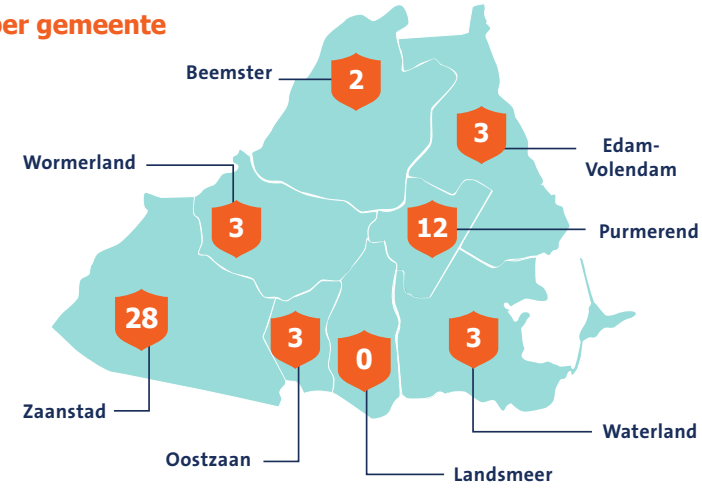
Landelijk Meldpunt Zorgwekkend gedrag: 0800-1205 Dit meldpunt is gratis bereikbaar.
Via het meldpunt komen mensen die zich zorgen maken over een naaste in contact met zorgverleners in de buurt. Voor de regio Zaanstreek-Waterland komen bellers terecht bij het Meldpunt & Advies Bijzondere Zorg van GGD Zaanstreek-Waterland.

Advies

Gezonde school

De Gezonde School-aanpak helpt scholen structureel te werken aan een gezonde leefstijl van leerlingen.

Gezonde Scholen per gemeente

54 Behaalde vigneten Gezonde School:

- 43 (speciaal) basisonderwijs
- 10 (speciaal) voortgezet onderwijs
- 1 middelbaar beroepsonderwijs

Deze scholen haalden in totaal 71 certificaten

71 Themacertificaten

- 56 (speciaal) basisonderwijs
- 14 (speciaal) voortgezet onderwijs
- 1 middelbaar beroepsonderwijs

30 Voeding

20 Bewegen & sport

17 Welbevinden

2 Relaties & Seksualiteit

1 Roken-, alcohol- en drugspreventie

1 Fysieke veiligheid

Mentale gezondheid

De coronapandemie blijkt extra invloed te hebben op de mentale gezondheid van jongeren. Daarom besteden scholen hier veel aandacht aan. Wij brengen de problemen via uitvraag bij leerlingen (de jeugdmonitor) in kaart en adviseren over de aanpak.

De GGD organiseert in 2021 de volgende activiteiten:

Webinar voor ouders over mentale gezondheid van pubers in coronatijd. Met medewerking van Steven Pont, een landelijk bekende psycholoog. 500 ouders en geïnteresseerden bekijken de webinar.

Een webinar over mentale gezondheid van jongeren en volwassenen bedoeld voorconder andere ambtenaren Volksgezondheid en Jeugd in samenwerking met het RIVM.

'**Happy les**', een klassikaal aanbod voor het voortgezet onderwijs om welbevinden en geluk te bevorderen en depressieklachten bij jongeren te voorkomen. Ongeveer 20 GGD-medewerkers volgen een training om deze lessen op school te geven. 7 scholen en 92 klassen tonen interesse in de Happy les. In het najaar starten wij op enkele scholen in de regio Waterland in opdracht van het Samenwerkingsverband VO Waterland.
Lees meer op: happyles.nl.

Rookvrije gemeenten

Kinderen horen op te groeien in een gezonde en rookvrije omgeving. Samen met de gemeenten en scholen werkt GGD Zaanstreek-Waterland aan het rookvrij maken van sportverenigingen, speelplekken en openbare ruimten in de regio. We slagen er met elkaar in een grote stap te zetten. Gemeenten in Zaanstreek-Waterland, ziekenhuizen in onze regio, scholen, speeltuinen en sportverenigingen maken preventie zo concreet en creëren de juiste voorwaarden voor een gezonde leefstijl.
Lees meer op Rookvrij Zaanstreek-Waterland.

Dit levert in 2021 het volgende op:

- 8 gemeenten streven naar een rookvrije omgeving en hebben het thema roken in hun gezondheidsbeleid staan.
- 4 van deze gemeenten werken al aan de uitvoering van een rookvrije omgeving via een lokaal preventieakkoord.
- Beide ziekenhuizen (2) in de regio zijn rookvrij en hebben een rookvrij terrein.
- Alle scholen in Zaanstreek-Waterland zijn rookvrij en hebben een rookvrij schoolterrein.
- 65 rookvrije speeltuinen, waarvan 6 speeltuin-verenigingen.
- 41 rookvrije sportverenigingen, waarvan 20 geheel rookvrij en 21 gedeeltelijk rookvrij.
- Website Tobacco body (werkt beste in browser Firefox) is beschikbaar in het Nederlands. Educatieve website over de invloed van roken en snusgebruik op je lichaam.
- Webpagina Rookvrij Zaanstreek-Waterland is beschikbaar met alle informatie over rookvrij voor ouders, professionals en gemeenten.
- Stoppen met roken aanbod voor inwoners is beschikbaar op de website van de GGD.

Preventieakkoorden

Gemeenten geven in een lokaal preventieakkoord aan welke ambities ze hebben en welke activiteiten ze doen om roken, overgewicht en overmatig alcoholgebruik tegen te gaan. Door het sluiten van een preventieakkoord verbinden partijen zich om hieraan gezamenlijk te werken. De GGD ondersteunt de gemeenten bij het opstellen van de het preventieakkoord en de uitvoering daarvan. In Edam-Volendam, Beemster-Purmerend, Waterland en Zaanstad, Waterland en Zaanstad is een lokaal preventieakkoord.

Veilig Thuis

Veilig Thuis gaat niet alleen aan de slag met huiselijk geweld en kindermishandelingszaken als iemand een melding doet. Ook adviseren wij professionals en burgers met vermoedens van onveiligheid die niet goed weten wat zij zelf kunnen doen. Wij proberen daarmee zo vroeg mogelijk signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling op te (laten) pakken en te voorkomen dat de situatie erger wordt. Dit doen we bijvoorbeeld door intensieve samenwerking met gemeenten, lokale teams en onze Jeugdgezondheidszorg. Ook geven we op verzoek voorlichting over mogelijke signalen van geweld en de stappen van de meldcode. Dit doen we bijvoorbeeld op scholen, kinderopvangcentra en zorginstanties. Vaak zijn er risicofactoren zoals opvoedingsonmacht, complexe scheidingen, overbelaste mantelzorg of financiële problemen van waaruit een onveilige thuissituatie met geweld kan ontstaan.

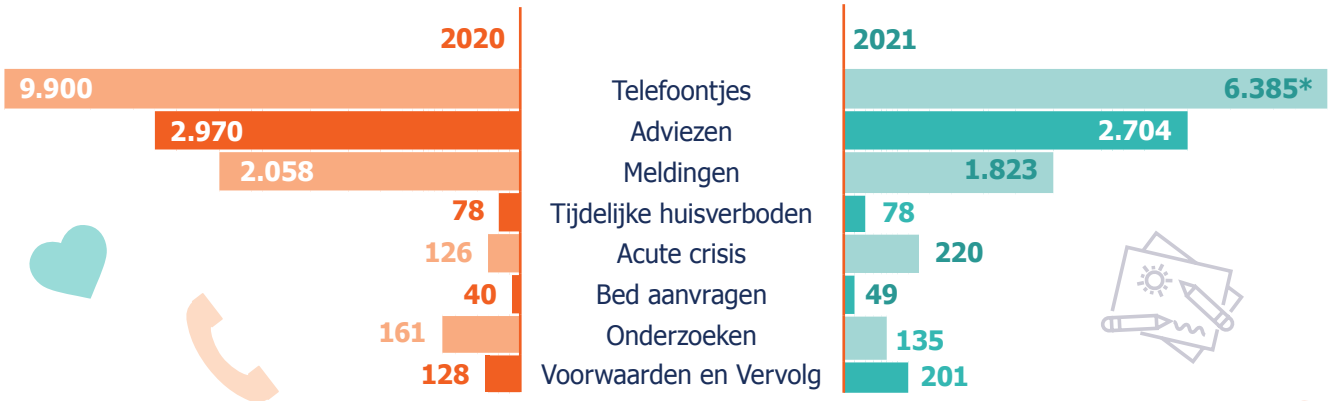
Open de Voordeur

Open de Voordeur creëert bewustwording over huiselijk geweld bij mensen zelf en stimuleert zelfregie. De focus ligt hierbij op niet meer 'klem zitten', ofwel loskomen uit een afhankelijkheidsrelatie binnen de huiselijke kring. Deze situaties lijken vaak normaal, maar zijn dit niet. Eén of meer gezinsleden lijden psychisch. Wij werken volledig preventief. Dit doen we met presentaties ter plaatse, een website, social media en een luisterend oor (100% anoniem).

Aantal opgelegde Tijdelijke Huisverboden:
2020: 78
2021: 78

Veilig Thuis Zaanstreek-Waterland

* Dit aantal valt lager uit dan vorig jaar door een andere manier van rapporteren.

Cursusbureau

Preventieve cursussen en bijeenkomsten over opvoeden en opgroeien:

Aantal cursussen: **124**

Aantal deelnemers: **1.902***

Aantal themabijeenkomsten en webinars: **62**

* plus een onbekend aantal deelnemers aan webinars

Training	Aantal keer	Aantal deelnemers
Sociale vaardigheid	10	80
Rots & Watertraining	11	91
Plezier op school	3	30
Online en live borstvoedingsbijeen-komsten/webinar	?	145
Peuter in zicht	2	20

In 2021 geeft de GGD bijna alle cursussen uit het aanbod. De kindercursussen zijn zoveel mogelijk live en soms online tijdens lockdowns. De oudercursussen zijn zowel live als online. Bij het online-aanbod blijkt een hogere opkomst van beide ouders. De coronaperiode vraagt om veel schakelen met deelnemers, (flexibele) trainers en contactpersonen van locaties.

Aantal medewerkers met GGD-dienstverband

76 Strategie en ontwikkeling
- Epidemiologie
- Beleid
- Gezondheidsbevordering
- Medische Milieukunde
- Veilig Thuis
- Meldpunt & Advies Bijzondere Zorg

9 Toezicht
- Technische hygiënezorg
- Inspecties kinderopvang

58 Bedrijfsvoering
- Directie/ambtelijk secretaris
- Juridisch/Kwaliteit
- Secretariële ondersteuning
- Organisatieondersteuning
- Publieksdienstverlening

453 Externen
- Ten behoeve van corona

5 Corona
- Team Testen
- Team Bron- en contractonderzoek
- Team Vaccinatie
- Team Beleidsadvies, onderzoek en informatie

74 Externen
- Overige GGD-werkzaamheden

250 Preventie en zorg
- Jeugdgezondheidszorg
- Gezondheidsondersteuning
- Straathoekwerk
- Infectieziektebestrijding

* Peildatum 31-12-2021

Klachten

497 klachten, inclusief corona

407 corona — Voornamelijk test- en vaccinatielocaties te ver weg

90 overig — Overige organisatieonderdelen, zie top 3 klachten

Top 3 klachten
1 Werkwijze, dossier en rapportage Veilig Thuis
2 Planning en werkwijze JGZ
3 Werkwijze MABZ

MIC-meldingen
Meldingen incidenten cliëntenzorg en dienstverlening (MIC) zijn meldingen over incidenten en calamiteiten door medewerkers. Een commissie bestaande uit medewerkers uit alle onderdelen van de GGD analyseert en onderzoekt mogelijkheden tot verbetering. De verantwoordelijk manager bespreekt de mogelijkheden tot verbetering met het team en voert ze door.

Aantal MIC-meldingen 2021 **373**

waarvan **60** ongewenst gedrag tegen GGD-medewerkers.

Inkomsten

Gemeenschappelijke regeling	€ 13.010.266,-
Projecten	€ 12.985.686,-
Financiering derden	€ 2.638.588,-
Financiering overig	€ 386.990,-
Corona*	€ 33.360.582,-

*GGD'en declareren de totale meerkosten van de bestrijding van corona bij het Rijk.